

Література:

1. Костяк В.І. Депозитна політика комерційних банків України / В.І. Костяк // Молодий вчений. – 2017. - № 5 (45). – С. 630-634.
2. Кумейко О.М. Депозитна діяльність банків в аспекті формування їхньої ресурсної бази / О.М. Кумейко, В.М. Дереза // Економіка і суспільство. – 2017. - № 10. – С. 624-630.
3. Маляренко А.В. Напрями розвитку банківських установ в Україні / А.В. Маляренко, І.О. Марущак // Молодий вчений. - 2016. - № 5 (32). - С. 95-98.
4. Основні показники діяльності банків України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
6. Сова Олена Ю. Актуальні питання стану депозитного ринку України / Олена Ю. Сова // Актуальні проблеми економіки. – 2017. - № 1 (187). – С. 282-291.

Роман ПАЗІЙ

студент факультету банківського бізнесу, ТНЕУ

ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ І ПАСИВАМИ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКУ

Пріоритетним завданням сучасного етапу розвитку банківської системи України є забезпечення стабільного функціонування і розвитку банківських установ і банківської системи загалом. У цьому зв'язку проблема ефективного управління активами й пасивами банків набуває особливого значення. Ми розділяємо думку ряду вітчизняних та зарубіжних дослідників, згідно з якою під інтегрованим управлінням активами та пасивами слід розуміти цілеспрямований динамічний процес постійного регулювання структури активів і пасивів банку як єдиної системи, направлений на оптимізацію показників ризику та прибутковості у відповідності до визначених цілей діяльності банку [1, с. 241].

Особливістю вказаного підходу є внутрішня єдність усіх аспектів фінансової діяльності банку. Необхідність ефективного інтегрованого управління активами і пасивами вітчизняних банків у сучасних умовах визначається:

- зростаючою конкуренцією на національному та світових фінансових ринках;
- економічною нестабільністю та кризовими явищами в банківському секторі України;
- впровадженням нових гібридних банківських продуктів;
- значними змінами в структурі залучених ресурсів банків;

- високим рівнем вимог до банків з боку інших суб'єктів ринку;
- необхідністю координувати підходи до надання банківських послуг в рамках управління ризиками.

Треба зазначити, що головною ланкою інтегрованого управління активами і пасивами на практиці є конструювання структури балансу банку при одночасній підтримці адекватної ліквідності і заданої величини ризику, а також забезпечення відповідного рівня прибутковості. Оскільки для зміни структури портфеля активів, мобілізації альтернативних джерел коштів і проведення необхідних операцій потрібен певний час, процес інтегрованого управління активами і пасивами є безперервним. Основною метою інтегрованого управління активами і пасивами банку є узгоджене управління всією структурою балансу установи, а не окремими його елементами.

В процесі інтегрованого управління активами і пасивами банку перед менеджментом ставляться певні конкретні завдання, на вирішення яких спрямований весь процес управління. Ряд дослідників сходяться на тому, що завдання банку щодо управління активами і пасивами доцільно розподілити на наступні групи (рис. 1) [1, с. 243].

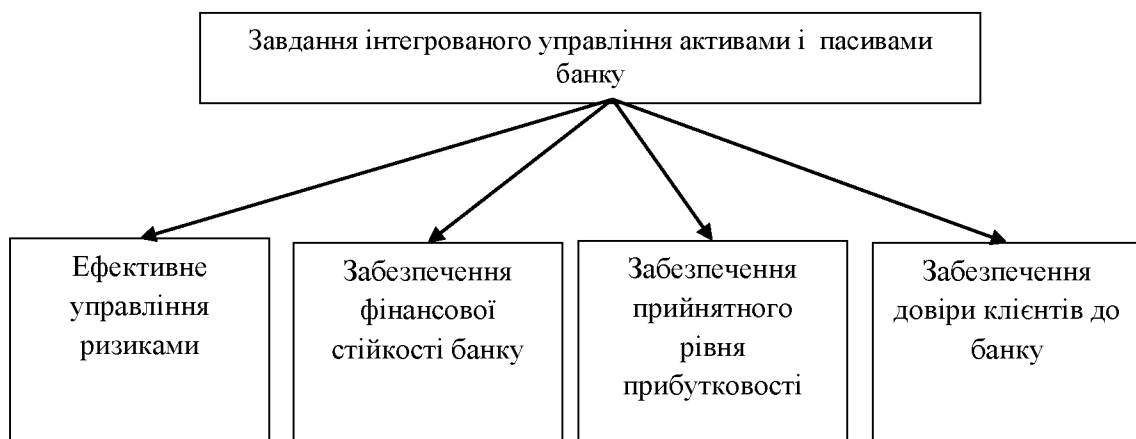

Рис. 1. Завдання процесу інтегрованого управління активами і пасивами банку

Усі наведені групи завдань є однаково значимими для забезпечення цілей управління активами і пасивами банку. Так, ефективне управління ризиками в процесі інтегрованого управління активами і пасивами безпосередньо формує базу для виконання інших поставлених завдань. Інтегроване управління активами і пасивами включає управління тільки тими видами ризиків, які безпосередньо пов'язані із активами та пасивами банку, тобто процентним, кредитним, валютним ризиком та ризиком ліквідності. Управління ризиками є невід'ємним завданням інтегрованого управління активами і пасивами, без виконання якого неможливе нормальне функціонування банку.

Ключове завдання інтегрованого управління активами і пасивами банку передбачає забезпечення його фінансової стійкості. Фінансова стійкість банку є глибинною якісною характеристикою його діяльності, що формується протягом

усього періоду функціонування. Критеріями фінансової стійкості є достатній обсяг власного капіталу, якість активів, рівень ліквідності та прибутковості. Завдання щодо досягнення фінансової стійкості банку передбачають урахування всіх факторів, що забезпечують дотримання названих критеріїв.

Забезпечення прийняттого рівня прибутковості банку тісно пов'язане із розвитком і розширенням його активних операцій, що є джерелами доходів установи[2]. При цьому акцент робиться на розвитку традиційних операцій та послуг банку, на довгостроковому і комплексному обслуговуванні клієнтів, формуванні постійного та стабільного джерела доходів.

Забезпечення довіри клієнтів до банку є стратегічним завданням інтегрованого управління активами і пасивами банківської установи, оскільки на його виконання менеджменту банку потрібні роки. Без ефективного управління активами і пасивами неможливо досягти довіри клієнтів до банку. Але в подальшому позитивний імідж та високий рівень довіри дасть змогу отримати стабільну базу доходів і нормальний розвиток банку.

Використання сукупності принципів інтегрованого управління активами і пасивами дає змогу підвищити ефективність цього процесу й досягти стабільної та прибуткової діяльності банку. Для забезпечення ефективного управління необхідна оперативна інформація як із внутрішніх, так і з зовнішніх джерел. При цьому зовнішня інформація необхідна для прогнозування економічного розвитку і формулювання стратегії банку, а внутрішня - для оцінки стану системи управління активами і пасивами банку. В практичній діяльності банків України важливою є раціональна організація процедур збору та підготовки облікової інформації, оптимізація інформаційних потоків установи з метою достовірної та своєчасної оцінки рівня фінансової безпеки банку та управління нею [3, с. 897]. Уся інформація, що використовується банком, повинна бути значимою, надійною і своєчасною. Значимість інформації, що надходить ззовні, визначає її істотність для прийняття рішень з погляду додаткових можливостей або загроз. Своєчасність визначає швидкість одержання інформації, а точність зумовлена технологіями її оцінки та аналізу. Запізніла і неточна оцінка інформації, що надходить, може завдати шкоди, оскільки вартість активів, зобов'язань та капіталу банку, як правило, змінюється дуже швидко і вимагає своєчасного коригування з метою прийняття обґрунтованих рішень.

Література:

1. Карчева Г. Т. *Ефективне управління активами і пасивами – необхідна умова фінансової стійкості банку* / Г. Т. Карчева, О. Я. Карчева // *Науковий вісник ЧДДЕУ*. – 2012. – № 1 (13). – С. 240-249.

2. *Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс].*
Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>

3. Сяк Г. І. *Інформаційно-аналітичні інструменти фінансової безпеки банків* / Г. І. Сяк, В. О. Ткачук // *Науковий журнал “Молодий вчений”*. Щомісячне видання, м. Херсон. - 2016. - № 12 (39) грудень. – С. 894-898.